

**KÁ ISI PIMOTÉMAKAK ANIMA
MINOKAKÉCIHITOWIN
KICI OKIMÁWI WANASOWÉWIN.**

**TANTO ASKÍY ÁCINÓKÉWIN KÁKÍPÉ
ITAKAMIKAK**

**KÁKÍ ITÓTAK ÓMA
MANITOBA INDIGENOUS AND MUNICIPAL RELATIONS KÁ ITICIK
OPÁSKÁWI PÍSİM**

Otánák aspácínókéwin

Awa Opáskáwi Písim kákí akimit, anikik Tápwéwin éko Mino Kakécihitowin Mámawékotamowin (TRC) kípakitinamwak ótácínókéwiníwáw tanto askíy ká pakitinakik, ká kisténitakok tapwéwin, Mino kakécihitowin óté níkánik; Mámawasinahikéwina kákí isi miskikániwaki kékwána kákí natonakik anikik Tapwéwin éko Mino Kakécihitowin Mánawitótamowin óta oci Canada éko ká takopéhikátéki “94 Calls to Action” ká itakik. Anima mámawi titipácimowin kí pakitinamwak anikik TRC óma ispík Pawácakanasís Písim 2015.

Ékwani aspin ispi kiki pakitinakik anikik TRC anima mamawi tipacimowin, ékwani okik Manitoba kici okimawin wanasowéwininiwak kí kakwécimáwak to wanastániwaki ta ápataki wáskanáskonikáni Kici Okimáwi wanasowéwina itowa, to oci nákaci kiskinahótowinokocik kákí apicik otayamihistamákéw anté oci kici okimáwi. Wanasowéwinik éko aniki kákí wanáskomicik kici okimáwi wanasowéwininiwak, kita kinawápatatik aniki 94 Calls to Action ká itakik. Ékota óma kákí oci mácitániwak anima “Ká isi Pimotémakak anima Mino Kakécihitowin Kici Okimáwi Wanasowéwin” ká wanastácik anima awa kici okimáwin kákí isi pakitinisot ta níkanastániwak mino kakécihitowin ká isi wícikáték, máka móna piko aniki TRC ká natawénicikátéki ta nócitániwaki.

Anima Kici okimáwi wanasowéwin ékota tépakop kici natawénitakona masinahikátéwa éko ékwánik óki;
:

1. Kiskénimohiwéwin ité kákí oci mácitániwaki ta takoki kici okimáwi wanasowéwina éko ta wícikémakaki ta wícikátéki tánisi étwémakaki óki, éko kékwán wéci takoki ta itápataki;
2. Ayíw kékwán óci anima mino kakécihitowin ká isi ápatak kékwán óci ká isi wícikáték anta anima TRC ácimowi masinahikan.
3. Nanátok nistom itasowéwina ta kisténitákoki kisténitákosiwin ité ké oci kiskinatahiwét tá isi níkanotatát anihí kici okimáwa anima ká isi mino kakécihitowin paminikéwina.
4. Ita ta masinahikáték ká wétak ana ká okimáwénitákosit ká nipawistákok óma mino kakécihitowin piko ta níkanistamawát anihí kici okimáwin óma ta wícihiwet kawi kawisk itócikaniwak mino kakecihitowin itotamowin.
5. Ita ta masinahikáték ánima kékwána ká kisténitákoki ká isi pakitinisot awa kici okimáwin ta wanastat óma mino kakécihitowin paminikéwin
6. Ita ta masinahikáték ta takok anima tanto askíy otákicikéwina masinahikan takí pakikinikáték ta ayamitániwak anté Kici Okimáwi Wanasowéwikamikok ispík ká ispanik kita akitániwak kakina tánto askíy

Ta miskomot óma ta itwéstamákámiwak anima kici okimáwi wanasowéwin anta isa anihí tépako ininiwi pikiskwéwina isi ká isi wícikátéki anta anima “Aboriginal Languages Recognition Act” Ká itakik.

Ká isi Pimotémakak anima Mino Kakécihitowin Kici Okimáwi Wanasowéwin ékwáni ékóma nistom ékotowa mino kakécihitowin kici okimáwi wanasowéwin étakok óta Canada. E iténitakok ta kiskinótahiniwét Manitoba omino kakécihitowin otikótamowina éko mina ta tápitawi kakitótát ta wícikémát anisinapéwa éko kotaka ininiwak ispík ká ositániwaki anihí isiscikéwina éko ká wanastániwak anima mino kakécihitowin kiskinótahikéwin paminikéwin.

Ké isi mácitániwak

Awa Manitoba kici okimáwin kí pakikinisow anté isi mino kakécihitowin, wáwís anima ká isi kinawápatakak inikok ká áscikawi piko éko inikok kinowés kákí nisiwanácikémakak óma kákí otiníci awawís wíkiwák óci éko kinowés pakánté ita ité kákí kinawénimicik ta kiskinawámáci éko ta mino kakécihitowinak óma ká isi wákómitocik ókik anisinápéwak éko kotakak ininiwak óta Manitoba. Anís óci anima mino kakécihitowin é ocímakakak óma ká kisténimow ákómitocik ókik anisinápéwak éko kotakak ininiwak ta iténikak é kiskénitak mitoni kéko isicikéwina takí itócikátéki takí ispaninwa piko kawisk paminikátéki ókik anisinápéwak éko kotakak ininiwak. Éko mina miscétwá wésám piko wícicikéwin kita natawénitákon kiyám piko ita ité éko itowa ininiw ké ayát.

Awa kici okimáwin óma kiskinotahikéwin ta ayáw inikok ké paminak anima mino kakécihitowin ta ápacitat óki nistom káti astéki anta oci kisténitamowinik, nisitotamowinik, wícicikémitowin éko itócikéwin. Ké mátakimit písím 2016/17, awa Manitoba ta wícicikéméw anisinápéwa éko kotaka ininiwa ta wanastáci kiskinotahikéwin paminikéwin ta níkánototániwak.

Kákí pé itócikániwak písím kákí akimit 2016/17

Awa kici okimáwin óma kiskinotahikéwin ta ayáw inikok ké paminak anima mino kakécihitowin ta ápacitat óki nistom káti astéki anta oci kisténitamowinik, nisitotamowinik, wícicikémitowin éko itócikéwin. Ana oski kici okimáwin ta oci kiskinotahikéwinaw aniki kákí natawénicikátéki ta nócitániwaki anta oci TRC éko anihí nistom ká itastéki anta péyakwan anima “United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples” ká iticik, éko ká itastek anta Kici Okimáwi Wanasowéwinik.

Éko ásay, ana oski kici okimáwin kí mácitáwak tánisi kékí isi nátakik ta ayamitotakik kékwána ká kisténitamihicik ókik Anisinápéwak éko kotakak ininiwak óta Manitoba oci. Ékwánik óki:

- Ana Aníki Písím, 2016 kákí akimit, ana oski Kici okimáwin kí náwasónéw nistom anihí mitátat nísosáp Kici Okimáwin Wanasowéwininiwak ká itát anima pakamiskákowin ké isi pimotémakak Anima Mino Kakécihitowin Kici Okimáwi Wanasowéwin anihí ká Okimáwénitak Anisinápéwi éko Óténák Otipénicikéwin Itákótowina.
- Ana ká Okimáwénitak Anisinápéwi éko Óténák Otipénicikéwin Itákótowina kípé wítapiméw miscét ókik Anisinápéwa ká mámawatoskáwácik táti kiskénimitocik aspin ana oski Kici Okimáwin kákí isi wanasowét. Kiyápic ókik pa pítokéwak ta mámawapicik.
- Ana Opáskáwi Písím, 2016 kákí akimit, kici okimánák, tipáskának éko wanawítimayi askíy ká Okimáwénitákosit ká nípwawistak anihí Anisinápéwi Isicikéwina kí wítapiméw anihí ká níkánakisocik Assembly of First Nations, Métis National Council, Inuit Tapirisit Kanatami, Indigenous Peoples’ Assembly of Canada éko Native Women’s Association of Canada éko kí wícikápawistamwak étápwémakanik ta oski náci káték ké isi nísokamákániwak ta mínwastániwaki ké isi minopanicik ókik Anisinápéwak éko óma ká ayamístakik mino kakécihitowin óta Canada. Okimáwénitakosiwak éko oníkánakisowak kí wíci isicikémitowak ta wanástáci ké isi nócitániwak anima oski Kici Okimánák, Tipáskánák, Wanawítimáyi Askíy éko Anisinápéw Mámahókamowin (FPTIF), kita mwéskwacístamawéw anihí kákí itimit Aboriginal Affairs Working Group.

- Ana Pawácákanasis Písim, 2015 kákí akimit, ana Kici Okimának ká Okimáwénitákosit kwayéskitótamowin éko Okici Otayamihístamákéw oci Canada, ana Kici Okimának ka Okimawénitákosit ka isi Pimácihocik ókik Iskwéwak éko ana Kici Okimának ka Okimáwénitákosit Anisinápéwi éko Kíwétinok Nócíkéwina kí wítamwak anima éwí nanátawi kakwécikémonániwak óta misiwé askík ókik ká Wanisikik wéka kákí Nipayicik Iskwéwak éko Oski Nikiskwéwak. Anima kakwécikémowin énatawénitakok ta “natonikátéki píkiskwéstamákéwina tánisi kékí itócikáték óma ta ayamitotániwak éko éká ta wanitótácik ókik Anisinápéwi Iskwéwak éko oski nikiskwéwak”. Ana oski kici okimáwin kí tápwétam ta nátamawát mitoni ké ati isícikénit anihi ká papá kakiwécikémocik kékwána. Ké isi wícihiwét éko ta nátamákét mékwác kawisk wá wícihátéw máka wina iténimáw awa Manitoba ta akisot anta óma nanátowitéskamik ta wícihiwét óma ká papá kakwécikémonániwak kékwána.
- Otatoskéwak anté Manitoba Anisinápéw éko Oténák Otipénicikéwin Itákótowina mékwác atoskátamwak óki ta masinahikáték óki isi píkiskwéwina anima Ké isi Pímótémakak Anima Mino Kakécihitowin wanasowéwin Cree, Dakota, Dene, Inuktitut, Michif, Ojibway éko Oji-Cree. Ispík kí kísitániwaki, tánto ayamihístamákéwina ta takona piko ana awiyak takí náta ta ayamitát éko ta ayamitotak.

Káki Máciániwaki itócikéwina Askíy Písim kákí mátakimit 2016/17

Anima ké isi Pimotémakak Mino Kakécihitowin Kici Okimáwi Wanasowéwin kí wícihátéw Kici Okimáwinik é oci tápwétakik awa Niski Písim, 2015 kákí akimit éko ana oski kici okimáwin kákí pítokayit ispík awa Aniki Písim, 2016 kákí akimit. Ana kici okimáwin ta mátatoskátam kékwána awa ispík askíy písim 2016/17 mátakimiciy inikok táti máciániwak ta maci wanastániwak ké oci maci nóciácik kiskinótahikéwin paminikéwin ta isi natonakik wítamákéwina tánisi ké isi paminikáték mino kakécihitowin kiskinótahikéwin paminikéwin anté oci óki Anisinápéwak ká níkánistamawácik. Óma nistom nakiskátowin táti oci máciániwan nawac é misiwé nóciácikáték ké isi pimotémakak óma isicikéwin mwéstawac, pákaci péyakwá kí wítapimitonániwaki.

Inikok óma nanátok é isi kinawápacikáték mino kakécihitowin, éko mina móna péyakwanok oci tipénicikéwin, nípwastamowin éko awina ké kinawápacikót óma ta ánimótak ká isi pamitániwaki kékwán ká ánimocikáték óté kakinaw Kici okimáwinik, anikik nanátok ká itakisocik otatóskewiniwak piko ta miskakik kékwána ké mámawatóskaatik ta mámawi nóciácik éspícicik ta isi paminakik anima pakosénitamowin kiskinótahikéwin paminikéwin inikok ta kaskitácik óma ká isi nóciácik.

Óma ispíci, éko mékwác anima kiskinótahikéwin paminikéwin ká ositániwak, ana kici okimáwin kí maskawi pakitinisow kawisk ta wítatoskémát kisténimisowinik ité isi óki Anisinápéwak éko aniki itáwina óki pakosénimona ta nóciácik:

- Ékí ápaciyát óki Manitoba Families ká itimit, ana oski kici okimáwin ki pítwakatáw Kici Wanasowéwi masinahikan Protecting Children Act ká itakik kita wécitacik nawac anikik kici okimánik oci otatóskenákanak, awásis éko itátotéwisiwin ká isi níkánakisocik,

itáwinik ká atoskéstamákécik éko anihi wanasowéwina ká nákcitácik ta wáwítamátocik kiskénitamowina éko ta wítatoskémitocik óma ispík ká paminácik awiyaka nántaw ká isi wísakáspinatimit wéká óki awásisak ká nanísánihocik nántaw isi

- Ékí ápaciyát óki Manitoba Families ká itímit, ana oski kici okimáwin ta paminam ta kócitácik anté itáwinik éko anihi ité ká atoskéhiwécik ta wícéwákanitocit óma ta aymihistakik tánisi kékí isi kaskitácik ta ositámásocik ta tipénitakik wáskáhkana óki iskonikanik óci ininiwak ká wícikémitocik ókik Manitoba Real Estate Association ká iticik éko anikik Assembly of Manitoba Chiefs.
- Ékí ápaciyácik óki Manitoba Infrastructure ká itimit éko anihi Manitoba Indigenous and Municipal Relations, ana kici okimáwin ta atoskátam éká kítwám ta niskipécik piko ita ité ké ayácik óta Manitoba, éko anté kita óci mácitániwan óma ta nákcitácik tánikok kékí na niskipépanik anté itéké Lake Manitoba.
- Ékí ápaciyácik óki Manitoba Indigenous and Municipal Relations, ana kici okimáwin ta nócitáw ta wanastát ké isi nócitániwak kisténimikosiwin éko mino paminikéwina kakwécikémona ta ápataki óki ité ká ayácik ininiwak itawina.
- Ékí ápaciyácik óki Manitoba Indigenous and Municipal Relations, ana kici okimawwin ta nócitáwak kisténimikosiwin éko ká atoskémakak wícéwákanitowin éko kakinaw óki kici okimáwi wanasowéwina ta kinawápatakik ta kinawénitakik óma ki taskínáw kita tápitawi kistak.
- Ékí ápaciyát óki Manitoba Indigenous and Municipal Relations ana kici okimáwin ta wítatoskéméw anihi kici okimáwin ta naki wícihicik inikok ké tipahikéstamácik kawisk ta kiskinawámácik ókik awásisak iskonikanik ká wíkcik.
- Ékí ápaciyácik óki Manitoba Indigenous and Municipal Relations ana oski kici okimáwin ta wítatoskéméw mitoni kawisk éko kisténimikosiwin ta nókok ispík wítatoskémitwáki óki kíwétinok itáwina ká wíkcik ininiwak.
- Ékí ápaciyácik Manitoba Indigenous and Municipal Relations éko Manitoba Growth Enterprise and Trade, ká itimit, ana kici okimáwin ta nátamawéw anihi Urban Aboriginal Economic Development Zones ká itimit, ta wícéwákanimát anihi Anisínápéwa óma ta miskakik kékí isi atoskániwak éko táti mino pamihisonániwak piko ita ité ké ayát awa ininiw.
- Ékí ápaciyácik Manitoba Indigenous and Municipal Relations, Manitoba Sustainable Development, éko Manitoba Growth, Enterprise and Trade, ká iticik ana kici okimáwin kawisk ta wítatoskéméw éko kistétimikosiwin ta nókin kí wítatoskémitwáki kíwétinok ininiwak éko otitáwininiwáwa, ta wanastániwak piko éwí nócitániwak kíwétinok ta minopanihikocik éko “Éhé Kíwétinok isinikátamwak!

- Ékí ápaciyáćik Manitoba Indigenous and Municipal Relations, Manitoba Sustainable Development, and Manitoba Growth, Enterprise and Trade, ta ositáw ta isi wíćéwákanitonániwak inikok ta miskawáćik aniki ká tipénitakik ité ké atoskániwak, ta wíćiyáćik káwí nóté tipénitaminit tánisi káwí isi nóté atoskániwak éko ta nakisítániwaki aniki anté métwáć ká tasi atoskániwak kawisk ta kaskicikániwak ta astéki mowatoskéwina éko ta sóniyáskák kíwétinok, ta kinawápacikátéki óki 1) kawisk ta isinákotát óma ká kistak askíy, ékota óma ká kískatátikonániwak éko sóniyáw asiníy ká mónahot éko 2) kita pápami wápacikániwak, ta natawi kinawápacik wápi wápaciméć, wápi maskwak éko ká nánáték ká natawi kinawápacikátéki, nocikinoséwéwin éko máćiwin.
- Ékí ápaciyát anihí Manitoba Sustainable Development ká itimit, ana oski kici okimáwin ta ositáwak máwaci é isi kiskénitáćok ta isi níso paminikáték nóćimik ká óći pimáćihonániwak kéko kiskinótahikéwina paminikéwina ké ápataki ispík kí kakitotitáćwa Anisinápéwák, Ápitawikósisának éko ómáćiwak éko ókwáskwépicikéwák inikok kita ayáćik ayamiwin ta pétáćik éko ta kéćináhonániwak kinowés óté níćánik ta kistak óma askíy ta miscéćik pisiskiwák.
- Ékí ápaciyát anihí Manitoba Sustainable Development, ana kici okimáwin ta wanastáw ké isi mámawi pimotáćikáték óma mino kakéćihitowin inikok ké isi natawénicikátéki atoskéwina óté pakwacáyik éko anihí kíwétinok itáwina, éko méskwac mékwáć óma ta kéćináhonániwak óté níćánik ta kinawénicikátéki óki askíya óté kíwétinok kiyám ta kistaki óta Manitoba.